

Pogány - Rózsás Erdőrezervátum

ER-04 (HU)

Pogány - Rózsás Erdőrezervátum (Börzsöny)

magterület: 91.3 ha; védőzóna: 305.1 ha; összes terület: 396.4 ha

magterület hrsz és erdőrészlet: Diósjenő 0153-ból 1B, 2B, 3A, 3B, 3E, 3F, 5D, 7C, 8B, 8C, 9A, 9B, 10A

védőzóna hrsz és erdőrészlet: Diósjenő 0153-ból 1A, 2A, 2C, 2TN1, 2TN2, 3C, 3D, 4A, 4B, 4C, 4D, 5A, 5B, 5C, 5TI, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 7A, 7B, 8A, 8TI, 9C, 9D, 10B, 10C, 10D, 10E, 10F, 13TN, 61A, 61B, 61C; Kemence 0151/1-ből 41TN, 43A, 43B

14/2000. (VI. 26.) KöM rendelet a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról

Északi-középhegység

Ipoly Erdő Zrt.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

Hosszú távú vizsgálat sorozat (HTV)

Történet

2018

A 2014-es jégtörés és egészségügyi fakitermelések (közelítési módok) hatását értékelte Zoltán & Standovár (2018), akik 885 pont újrafelmérése alapján megállapították, hogy a jégtörés a nitrofil lágyszárúak tömeges felszaporodását, illetve az újulat borítás-növekedését váltotta ki. A Pogány-Rózsás Erdőrezervátum területén az erdők a gazdaságiakhoz képest kevésbé károsodtak.

2014

Rendkívül súlyos jégtörés és -fadőlés érte a magas-Börzsönyt. Tóth Tímea mintavételi területeinek 28%-án - a Google Earth 2014 és 2015-ös felvételeinek összehasonlítása alapján - a bükkösök teljesen ledőltek, vagy összetörték a 2014 decemberi ónos esős jégtörések, állománydőlések következtében. Ezek jellemzően a meredek völgyfők és oldalak állományjaiban következtek be. ...

Horváth Ferenc

Ez év nyarán Standovár és mtsai (2017) módszerével felmérték a területet, amely alapján Zoltán László később terepi újrafelméréssel vizsgálta meg a változásokat, Tanács Eszter és mtsai légifelvételek összehasonlításával osztályozta az állománydölések és koronatörések súlyosságát és mintázatát.

2006/07

Tóth Tímea feldolgozta a terület erdőtörténetét és mintavételes faállományszerkezeti vizsgálatokat végzett 2006-ban. Az 1920-as évek körüli kulisszás vágások, majd a szél- és jégdöntések következtében a bükk és egyéb őshonos fafajok természetes felújulása, a visszafogott erdőgazdálkodás hatására nagyon változatos állományszerkezet alakult ki. Az 1950-es évek elején a Pogány-Rózsás erdeiben nagyarányú termelés indult meg, majd csemetézést és magvetést végeztek, főként lucfenyővel és vörösfenyővel. Vastagsági viszonyaik és elegyességük alapján 6 bükkös, valamint 1-1 lucos, ill. magas kőrises állománytípust jellemzett. Az élőfakészlet átlagosan 556 (min:280 - max:997) m³/ha, az álló holtfa 11 (min:0 - max:98) m³/ha, a fekvő holtfa 28 (min:0 - max:114) m³/ha közé esett 61 mintavétel alapján. A holtfák korhadtsági viszonyai is nagy változatosságot mutattak. ... *Tóth Tímea (2007): A Börzsönyi Pogány-Rózsás erdőrezervátum erdőtörténetének összefoglalása, holtfa viszonyainak és faállomány-szerkezetének vizsgálata. Szakdolgozat, Debreceni Egyetem - MTA Ökológiai és Botanikai Intézet alapján.*

1999

"A Börzsöny bükköseit jól reprezentáló rezervátum átlagos (vagy annál jobb) állományokkal, különleges élőhelyekben igen gazdag. A biodiverzitás magas, a terület nagy, természetes határokkal körülvett vízgyűjtő. Korosztály- és állományszerkezete alapján – a tájidegen erdőtelepítések ellenére is – a változatosabb területek közé tartozik." ... *Horváth és Bölöni (2002): Az ER-ok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben*

Besorolás 99: Hosszú távú vizsgálatssorozat (HTV)

Fő eredmények

Zoltán, László, Ferenc Szmorad, Tibor Standovár (2024): Heavy Ungulate Pressure behind the Disappearance of Regeneration in Hungarian Forests. *Forests* 2024, 1-15, 54.

Szmorad Ferenc, Kelemen Kristóf, Kenderes Kata és Standovár Tibor (2021): Északi-középhegységi erdők összetételének, szerkezetének és holtfa-viszonyainak

összehasonlító elemzése. Erdészettudományi Közlemények 11(1-2): 1-21.

Zoltán L, Z. Friedl, V. Pacskó, I. Orbán, E. Tanács, B. Magyar, D. Kristóf, T. Standovár (2021): Application of Sentinel-1 radar data for mapping ice disturbance in a forested area. European J. Remote Sensing 54(1): 568-587.

Zoltán László, Standovár Tibor (2018): A 2014-es jégtörés tulajdonságai és az azt követő erdészeti fakitermelés hatásai a Börzsöny erdeiben. Term.véd. Közl. 24:208-216.

Tóth Tímea (2007): A Börzsönyi Pogány-Rózsás Erdőrezervátum erdőtörténetének összefoglalása, holtfa viszonyainak és faállomány-szerkezetének vizsgálata. Kézirat, Debrecen

Vegyes korú, természetközeli bükkös

Pogány - Rózsás Erdőrezervátum

Nagy József (BCE KTK)

1998

04_04_05_600.jpg

Válogatott publikációk

Összes publikáció

2023 Zoltán, László, Ferenc Szmorad, Tibor Standovár (2023): Heavy Ungulate Pressure behind the Disappearance of Regeneration in Hungarian Forests. Forests 2024, 1-15, 54.

2022 Kollár Tamás (2022): Bükk (*Fagus sylvatica*) állományok fatermési függvénye és táblája az ERTI tartamkísérleti hálózatának adatbázisa alapján. Erdészettudományi Közlemények 12(1-2): 5-29.

2022 Saláta Dénes, Takács Mátyás, Hüll László, Pető Ákos (2022): Közöségi bükk (*Fagus sylvatica* L.) növekedésének vizsgálata évgyűrűk alapján a Pápavár déli lejtőjén (Bakony) - előtanulmány. Tájökológiai Lapok 20(2): 59-81.

2022 Szigeti Ferenc Albert (2022): 10 különleges és látogatható erdőrezervátum Magyarországon. Turistamagazin 2022. október 2., 76-85.

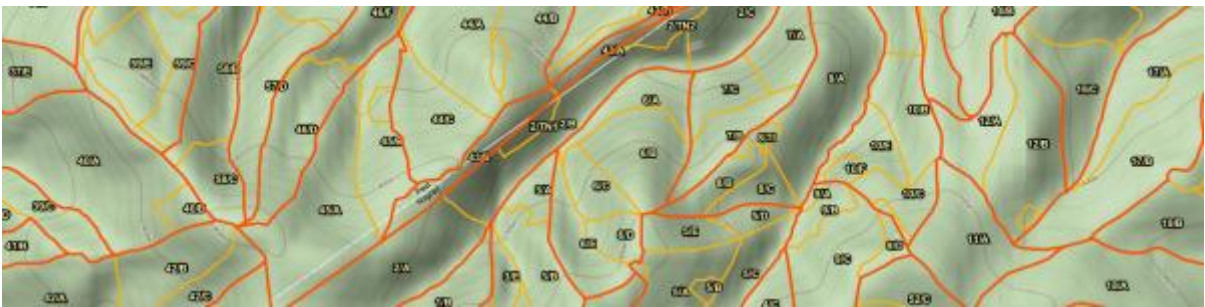
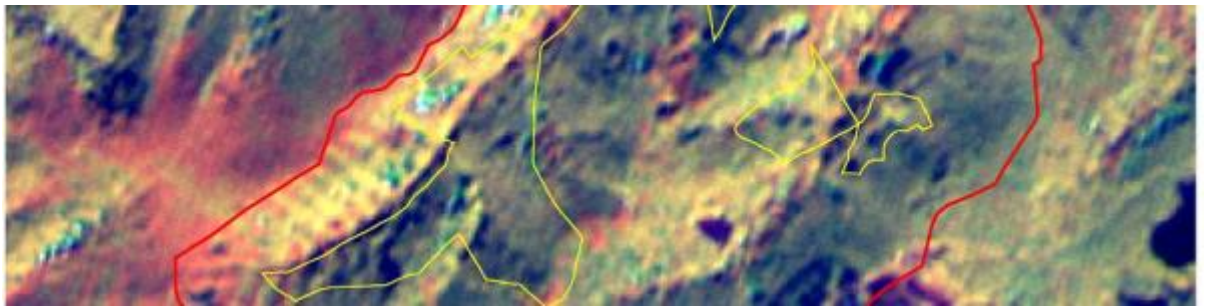
2021 Szmorad Ferenc, Kelemen Kristóf, Kenderes Kata és Standovár Tibor (2021): Északi-középhegységi erdők összetételének, szerkezetének és holtfa-viszonyainak összehasonlító elemzése. Erdészettudományi Közlemények 11(1-2): 1-21.

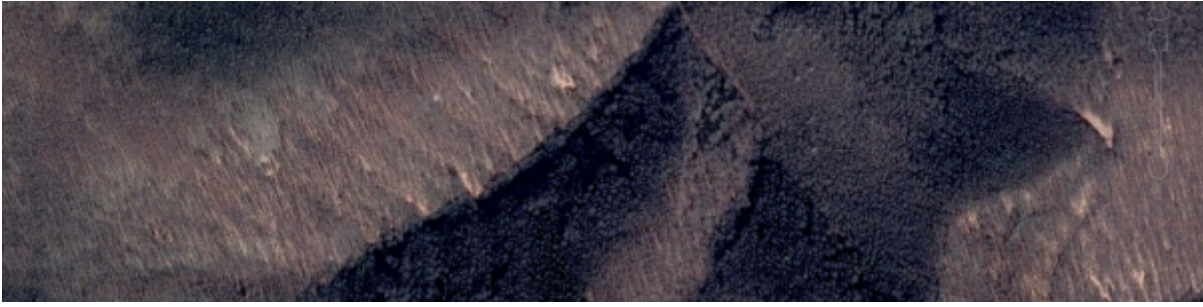
-
- 2021 Zoltán László, Friedl Zoltán, Pacskó Vivien, Orbán Ildikó, Tanács Eszter, Magyar Bálint, Kristóf Dániel, Standovár Tibor (2021): Application of Sentinel-1 radar data for mapping ice disturbance in a forested area. European J. Remote Sensing 54(1): 568-587.
-
- 2018 Zoltán László, Standovár Tibor (2018): A 2014-es jégtörés tulajdonságai és az azt követő erdészeti fakitermelés hatásai a Börzsöny erdeiben. Term.véd. Közl. 24:208-216.
-
- 2017 Tanács Eszter, Orbán Ildikó, Zoltán László, Standovár Tibor (2017): A 2014. decemberi jég hatására dőléssel és koronatöréssel érintett erdőállományok azonosítása légifotók objektum-alapú elemzésével. Absztrakt kötet, XI. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencia, Eger, p. 147.
-
- 2017 Zoltán László, Standovár Tibor (2017): A 2014-es jégtörés hatásainak elemzése a Börzsöny erdeiben. Posztterek kivonatai, XI. MTBK, Absztrakt kötet, 165. old.
-
- 2016 Fűhrer Ernő, Edelényi Márton, Jagodics Anikó, Jereb László, Horváth László, Kern Zoltán, Móring Andrea, Szabados Ildikó, Pödör Zoltán (2016): Az időjárás hatása egy időskorú bükkös évenkénti körlap-növekedésére. Erdészettudományi Közlemények 6(1):61-78.
-
- 2016 Horváth Ferenc és Bajomi Bálint (szerk., 2016): Erdőrezervátumok a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság területén. Cincér különszám, 13 old.
-
- 2012 Réka Aszalós, Imelda Somodi, Kata Kenderes, János Ruff, Bálint Czúcz & Tibor Standovár (2012): Accurate prediction of ice disturbance in European deciduous forests with generalized linear models: a comparison of field-based and airborne-based approaches. European Journal of Forest Research 131: 1905-1915.
-
- 2002 Horváth F. és Bölöni J. [összeállította] (2002): Az erdőrezervátumok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben. In: Horváth és Borhidi [szerk.]: A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei, TermészetBÚVÁR Kiadó, Bp, 276-287.
-
- 1975 Izrael Gábor (1975): Legritkább nagyvadunk a muflon. Élet és Tudomány 30(23):1078-1083.
-
- 1934 Réz E. (1934): Nógrád és Hont vármegyék erdővilága. In Ladányi M. (szerk.) Nógrád vármegye. - A magyar városok monográfiája Kiadóhivatala, Budapest p: 52-62.
-

Válogatott kéziratok

Összes kézirat

2020	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (2020) Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2019. évi szakmai tevékenységéről. DINPI, Budapest, 150 old.
2018	DINPI (2018) Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi szakmai tevékenységéről. DINPI, Budapest, 137 old.
2018	Zoltán László (2018): A 2014-es jégtörés és az azt követő kitermelés hatásai a Börzsöny erdeiben. Diplomamunka, ELTE TTK, Növényrendszertani, Ökológiai és Elméleti Biológiai Tanszék, 94 old.
2016	Horváth Ferenc, Vida Alexandra, Bajomi Bálint (2016): A 2014 decemberi jégtörés mértékének becslése és értékelése erdőrezervátumokban és egy szakmai ismeretterjesztő kiadvány összeállítása; Jelentés; Kézirat, Vácrátót
2007	Tóth Tímea (2007): A Börzsönyi Pogány-Rózsás erdőrezervátum erdőtörténetének összefoglalása, holtfa viszonyainak és faállomány-szerkezetének vizsgálata. Kézirat, Debrecen
2007	Tóth Tímea (2007): Pogány-Rózsás erdőrezervátum, Börzsöny-hegység. 2006. szeptember 13. - 2006. október 15. között felvett jegyzőkönyvek. Kézirat, Debrecen
2007	Tóth T. (2007): A Börzsönyi Pogány-Rózsás erdőrezervátum történeti dokumentum-másolatai. Kézirat, Debrecen
2005	Kenderes K. (2005): Pogány-Rózsás erdőrezervátum (ER-04) eseménykövetés. Kézirat
2004	Archived Working Reports of NAT-MAN project (2000-2004) - URL: http://www.flec.kvl.dk/natman/ ... not accessible (September of 2022)
1998	Nagy J. (1998): Pogány-Rózsás Erdőrezervátum (04) - Erdőrezervátumok 1998. évi szemlézése. Kézirat, Vácrátót
1996	Bidló A. és Kovács G. (1996): Termőhelyfeltárás 10 kiválasztott erdőrezervátumban. Kézirat, Sopron
1996	Bidló A. és Kovács G. (1996): Termőhelyfeltárás erdőrezervátumok területén. Kézirat, Sopron
1994	FM Erdőrendezési Szolgálat (1994): Pogány-Rózsás (04) - Erdőrezervátum terület és faállomány adatok. Kézirat, Budapest
1992	Várady J. (1992): A Pogány-Rózsás völgyek vízgyűjtő területén levő erdők állapotfelvételezési munkái és regenerációs terve. Kézirat, Sopron

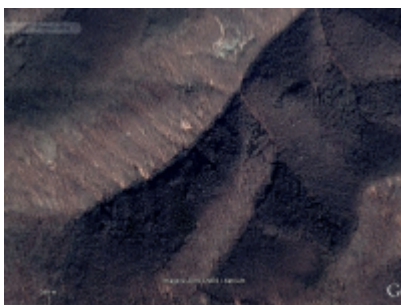

[Previous](#) [Next](#)

Válogatott térképek

[Csóványostól ÉK-re, jégtörés után \(2015 augusztus\)](#)
Pogány - Rózsás Erdőrezervátum
2015
[GE_2015_08_30.PNG](#)

[Csóványostól ÉK-re, jégtörés előtt \(2014. július\)](#)
Pogány - Rózsás Erdőrezervátum
2014
[GE_2014_03_14.PNG](#)

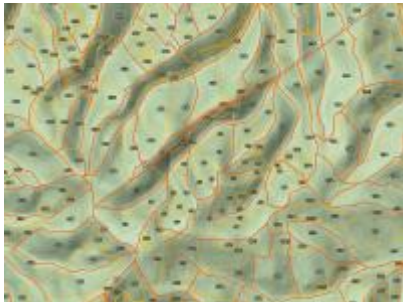
[Pogány - Rózsás ER és környéke, NÉBIH EI - Google
úrfelvétel](#)

Pogány - Rózsás Erdőrezervátum

NÉBIH EI - Google

2012

[orto_4v.jpg](#)

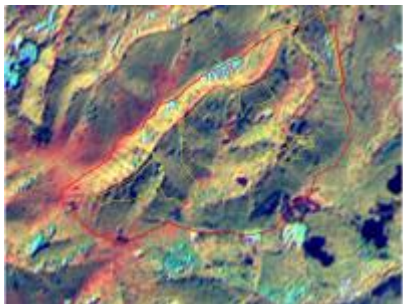
[Pogány - Rózsás ER és környéke, NÉBIH EI Erdőtérkép
- Google TOPO](#)

Pogány - Rózsás Erdőrezervátum

NÉBIH EI - Google

2012

[topo_4v.jpg](#)

[Pogány - Rózsás ER, SPOT4 - FÖMI úrfotótérkép](#)

Pogány - Rózsás Erdőrezervátum

FÖMI (Eurimage)

1998

[er04_30.JPG](#)

Térképek - link

[Pogány-Rózsás ER \(Google Maps\)](#)